

Delårsrapport med prognos 1 2022

Socialnämnden

Beslutad av Socialnämnden, den 19 maj 2022

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1	Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.....	4
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3	Förväntad utveckling	4
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2022.....	7
3.1	Enheternas delårsresultat och prognos.....	8
3.2	Intäcks- och kostnadsutveckling.....	9
3.3	Verksamheternas delårsresultat och prognos.....	10
3.3.1	<i>Verksamhetsförutsättningar.....</i>	<i>10</i>
3.3.2	<i>Övergripande och nämnd, Förebyggande, Myndighet och Eget utförande</i>	<i>12</i>
3.3.3	<i>Ensamkommande barn och unga</i>	<i>13</i>
3.3.4	<i>Externa vård- och behandlingskostnader</i>	<i>14</i>
3.4	Investeringar	16
Bilagor.....		17
	Bilaga 1 - Uppföljning effektiviseringsuppdrag.....	17
	Bilaga 2 – Beläggning eget utförande.....	18

1 Förslag till beslut

Delårsrapport med prognos 1 syftar till att redovisa det ekonomiska resultatet efter årets fyra första månader samt en första ekonomisk prognos för helåret.

Socialnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs, bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB), arbeta med en systematisk kvalitetsutveckling av kommunens verksamhet samt upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Verksamheten ska utvecklas för att ge effekt inom de målområden som satts upp i ÖSB. Det sker genom åtaganden fastlagda i Verksamhetsplan med budget samt genom arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.

För att göra detta har verksamheterna ekonomiska och personella resurser som ska användas på ett effektivt sätt, samt stöd- och behandlingsresurser i form av olika insatser och verksamheter till enskilda och grupper av medborgare.

Tillsammans bidrar resurserna till kommunens mål om en långsiktig och hållbar ekonomi. Detta kräver bland annat att nämnden är en attraktiv arbetsgivare, bidrar till att kommunens lokaler nyttjas på ett effektivt sätt, samt med hjälp av digitalisering och annan kvalitetsutveckling utvecklar sin verksamhet.

Den första ekonomiska prognosen för 2022 visar ett underskott på 9 mnkr. Nämndens verksamheter i egen drift, exklusive ensamkommande barn och unga, väntas redovisa ett överskott på 14,1 mnkr. Verksamheten för ensamkommande barn och unga väntas ha en budget i balans vid året slut medan Verksamheten externa köp prognosticerar ett underskott på 23,2 mnkr mot budget. Nämnden har fått en ramkompensation under våren på 4,1 mnkr för indexuppräknning av externa köp.

Nämndens verksamheter arbetar även under 2022 med de i Verksamhetsplan med budget 2020 beslutade effektiviseringsuppdragen, samt annat utvecklingsarbete för att uppfylla lagstiftningens krav och socialnämnden reglemente.

Förvaltningarnas förslag till Socialnämnden

1. Socialnämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2022.
2. Delårsrapporten överlämnas till Programnämnd social välfärd för vidare hantering.

2 Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Inledningen av 2022 har präglats av successiv återgång från pandemirestriktioner, och en insaxning i en ny beredskapshandling utifrån det förändrade säkerhetspolitiska läget. Samtidigt förbereds övergången till den nya nämnd- och förvaltningsorganisationen som träder i kraft vid årsskiftet 2023.

Utifrån nämndens Verksamhetsplan med budget 2022 pågår arbete med aktuella åtaganden. Därigenom stöds såväl kommunens långsiktiga utveckling som uppdraget att bedriva en effektiv individ- och familjeomsorg genom att ”göra rätt saker” och ”göra saker rätt”.

Bedömningen är att nämnden inte kommer ha en ekonomi i balans vid årets slut. Prognosen i delår 1 visar ett underskott på 9 mnkr. Underskottet beror framförallt på ett ökat genomsnittligt antal individer i insats per dygn dock är dygnspriset något lägre än budgeten.

Antal individer med en extern insats har ökat något under första kvartalet jämfört med samma period förra året. Den största avvikelsen finns inom familjehem där andelen familjehemsplasseringar hos externa utförare fortsätter öka.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin fortsatte prägla verksamheten i början av året. Den successiva återgången till traditionella arbetsformer har fungerat väl. Verksamheterna arbetar med att hitta stabilitet i ett genomtänkt bevarande av de positiva delar som pandemiperioden fört med sig, gällande främst nyttjande av digitala verktyg och förändrat förhållningssätt till för hemarbete.

Under ett par veckor efter **invasionen av Ukraina** hanterade framförallt mottagnings- och jourverksamheten inom nämndens myndighetsutövning akuta situationer relaterade till **flyktingar** som anlände till Örebro. Verksamheten fick också uppdrag från Kommundirektören, utifrån önskemål från Migrationsverket, att etablera ett flyktingboende. Efter besked från Migrationsverket pausades etableringen innan boendet gått i drift. Nämnden har fortsatt insyn i situationen för de flyktingar som placeras på Migrationsverkets boenden i kommunen, för att tillsammans med Region Örebro län och skolan, bevaka barns eventuellt särskilt utsatta situation.

Utifrån det förändrade **säkerhetspolitiska läget** tar verksamheterna fram kontinuitetsplaner för att säkra såväl nödvändiga handläggningsåtgärder som praktiska frågor kring mat, vatten och el, i händelse av driftsstörningar av olika slag.

Upploppet i Sveaparken på långfredagen, och orosanmälningar rörande barn med koppling till detta, tydliggör behovet av nära samverkan med polisen. Situationen innebär ett tillfälle att utveckla nya gemensamma arbetssätt. Förutsättningarna för det har förbättrats, utifrån den person- och verksamhetskunskap som etablerats i uppstarten av arbetet med **GVI-Örebro**.

2.3 Förväntad utveckling

Socialtjänsten och Socialnämndens ansvarsområde är inne i en **tid av förändring**, för att möta välfärdens resursutmaningar och de sociala utmaningar som finns i dagens samhälls- och familjeliv. De former för socialt arbete som etablerades på 80- och 90-

talet, efter att nuvarande Socialtjänstlagen kom 1982, reformeras till såväl lagstiftning, organisering och arbetssätt, som processer och samverkansstrukturer. Det innebär att Socialnämndens verksamheter de närmaste åren kan antas komma att hantera ibland genomgripande förändringar på lokala, regionala och nationella initiativ.

Närmast i tid ligger fortsatt utveckling samverkan, integrerade verksamheter och gemensamma arbetssätt inom ramen för den nya Socialförvaltning som ska etableras.

Under flera år har Socialnämndens verksamheter löpande försökt identifiera och komma med förslag på **utveckling och utökning av verksamhet som kan bedrivas i kommunal regi** med samma kvalitet som hos externa utförare, men till en lägre kostnad. Socialnämnden har årligen beslutat om sådana förändringar eller utökningar av verksamhet. För att underlätta ett fortsatt sådant utvecklingsarbete är det viktigt med en långsiktig inriktning för och ambitionsnivå med individ- och familjeomsorgen, samt målsättningar för exempelvis vilken typ av verksamheter som ska bedrivas i egen regi och hur stor andel av insatsbehovet dessa ska omfatta.

Under hösten 2020 gav Socialnämnden förvaltningarna i uppdrag att Identifiera insatser från Socialnämnden som kan utföras i kommunal respektive extern regi. Som ett led i detta har uppdragsägarna¹ beslutat att förslag ska tas fram på riktlinjer för biståndsbeslut, samt förslag på beställning på/överenskommelse om vilka behov hos medborgarna det egna utförandet ska tillgodose. Riktlinje för biståndsbeslut angående vuxna beslutades under hösten 2021 och ett förslag till beställning/överenskommelse för motsvarande eget utförande håller på att färdigställas.

I **verksamhetsplanen för 2022** finns åtaganden om utveckling av verksamheten kopplat till familjehemsvården, stöd till unga vuxna i missbruk, och stöd till individer som vill förändra en kriminell livsstil, som en del i verksamhetsutvecklingen kopplat till strategin GVI Örebro. Detta, tillsammans med andra pågående effektiviseringsarbeten, förväntas leda till insatser med högre kvalitet, som kan ge mer hållbara effekter för individer och familjer, och på så vis minska behovet av insatser över tid. En tidigare effekt av omställningsarbetet förväntas bli ett längre antal dygn i extern vård och behandling.

Verksamheterna bedömer att **inflödet av ärenden** fortsatt kommer ligga på en hög nivå, jämfört med när nämnden senast hade en ekonomi i balans. Samtidigt har komplexiteten i ärenden generellt blivit större de senaste åren, och den utvecklingen förväntas fortsätta. Ökad komplexitet, oavsett målgrupp, innebär ofta längre och mer omfattande insatser, samt behov av att samordna insatser med andra aktörer. Den stora utmaningen framåt är att hantera ett ökat behov, trots att kommunens ekonomi inte möjliggör att resurserna kunnat öka i samma takt.

Baserat på Migrationsverkets huvudscenario för **mottagande av flyktingar** från Ukraina beräknas Örebro kommun ta emot drygt 1 000 personer under året, varav 40 % barn 0-18 år. Socialnämndens verksamheter blir berörda främst vid mottagande av ensamkommande barn och unga, vilket Migrationsverket beräknar till 2 % av flyktingarna från Ukraina.

Frågor om **gränsdragningar mellan verksamheters ansvar**, inom kommunen och i relation till andra aktörer, är fortsatt utmanande. Kommunens ekonomiska situation skapar risk för att Socialnämnden, inom ramen för nämndens yttersta ansvar för medborgarna, får stå för kostsamma insatser till exempelvis barn och vuxna med funktionsnedsättning som är i behov av en boendelösning i väntan på LSS-insats.

¹ Förvaltningschef för FSI resp KSF Myndighetsverksamhet

Etablering pågår av **digitaliserade arbetssätt** inom flera av nämndens processer. De förändrade arbetssätten förväntas innebära effektiviseringar, samtidigt som det under implementeringen finns risk för en upplevelse av merarbete.

NOD-projektet och den process de tillhörande verksamheterna genomgår kommer i olika utsträckning innebära stora förändringar i arbetssätt och arbetsvardag för medarbetarna. Det är viktigt att processen säkerställer möjlighet till effektivt internt arbete och en rättssäker närhet till kollegorna i teamet runt den enskilde medborgaren. Ombyggnationen av Kexen pausas utifrån behov fördjupat arbete med digitaliserade arbetsprocesser. Fördjupade förstudier har genomförts angående öppenvårdsverksamheterna. Utifrån dessa ska en analys göras av vilka verksamheter och medborgargrupper som kommunen lämpligen ska bereda plats för i noderna.

NOD-projektet innebär också att förändringar i nuvarande lokaler behöver stå tillbaka. Det kan innebära utmaningar i att säkerställa lämpliga utrymmen och fysisk arbetsmiljö vid exempelvis personalförstärkning och utökning av verksamhet i eget utförande.

Ett antal länskommuner har uppvakttat Socialnämndens myndighetsutövning, med önskemål om en **Länsfamiljerätt**. Förutsättningarna för detta har utretts, och i april beslutade Socialnämnden att erbjuda länets kommuner en avtalsamverkan rörande det familjerättsliga ansvar som åligger socialtjänsten, med finansiering baserat på befolkningsstorlek.

Samsjuklighetsutredning som genomförts på Regeringens uppdrag, har lämnat förslag på förbättrad vård till personer med samsjuklighet i form av både ett skadligt bruk eller beroende och psykisk sjukdom. Förslaget omfattar förändringar rörande alla dagens insatser utifrån missbruksproblematik; stöd, behandling och tvångsvård, oavsett ålder. Förändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2025.

Reformen – som ska bidra till ökad samordning, behovsanpassning och personcentrering – består av tio bärande delar, bland annat att hälso- och sjukvården får hela ansvaret för behandling, medan socialtjänsten får ansvar för förebyggande arbete, sociala stödinsatser (sysselsättning, boende, gemenskap) och stöd till anhöriga. Socialtjänsten får fortsatt ansvar för placering i HVB, även om hälso- och sjukvården får ansvaret för de innehållsdelar som definieras som vård. Hälso- och sjukvården föreslås få ansvar för en förändrad tvångsvårdslagstiftning, där tvångsvård vid skadligt bruk och beroende ingår. Samtidigt föreslås krav på samägda verksamheter för individer med stora samordningsbehov.

Det pågående regionala utvecklingsarbetet kring gruppen med samsjuklighet har en tydlig koppling till omställningsarbetet till **Nära vård**, precis som alla målgrupper som är behov av insatser från flera kommunala eller regionala aktörer.

Samtidigt fortgår beredningen av förslag till **ny Socialtjänstlag** på Socialdepartementet, efter att betänkandet varit på remiss. Den officiella tidsplanen för den nya lagen är att den ska träda i kraft den 1 januari 2023.

3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2022

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Utfallet för perioden januari till och med april är 204,9 mnkr av en budget på 606,1 mnkr vilket gör att 34 procent av budget är förbrukat och Socialnämnden har därmed ett överskott på 2,9 mnkr mot periodens budget. Utfallet är 1,3 mnkr högre än för samma period 2021.

Externa vård- och behandlingskostnader visar för perioden ett underskott på 7,7 mnkr. Detta till följd av fler insatser än det finns utrymme för i budget. Det är även de dyrare insatserna, så som institution och konsulentstödda familjehem, som ökat mest. **Nämndens egna verksamheter** bidrar med ett överskott på 10,6 mnkr för perioden jan-april där främst lägre personalkostnader till följd av vakanser bidrar till överskottet. Prognosen beräknas till 14,1 mnkr i överskott.

Ensamkommande barn och unga redovisar ett underskott på 0,1 mnkr.

Verksamheten för EKB bedrivs både inom egen verksamhet, myndighet och genom externa köp men redovisas separat för att jämföras mot intäkterna från Migrationsverket som ska täcka alla kostnader och väntas därmed vara i balans vid årets slut. Här ingår även flyktingmottagande – Ukraina. Hittills har endast en kostnad på 0,8 mnkr kommit in och avser inköp av verksamhetsinventarier. Ersättningar förväntas komma in senare under året.

Bedömningen är att kostnaderna kommer att uppgå till 615,2 mnkr vid årets slut vilket ger ett underskott på 9 mnkr som motsvarar en avvikelse på 1,5 procent mot budget. Hela underskottet väntas inom extern vård och behandling och beräknas till -23,1 mnkr. En ramkompensation på 4,1 mnkr gällande indexuppräknning inom externa köp har kommit till under våren.

Det **effektiviseringsuppdrag** som nämnden vidtagit för att bromsa kostnadsökningen, startade år 2020. Den åtgärd som ännu inte har visat ekonomisk effekt är arbetet med att korta tiden på institution för unga till förmån för öppenvård på hemmaplan, ”hemtagningspaket”. Beslut fattades förra året om att utöka den interna öppenvården för att möjliggöra effekter. Rekryteringen är slutförd och rätt kompetens har tillsatts under våren. Bedömningen är att den totala kvalitén på insatsen ökar.

Uppföljningen av pågående effektiviseringsuppdrag, presenteras utförligare i bilaga 1.

Effekter av Coronapandemin

Socialnämndens verksamheter kan inte se några stora direkta kostnader orsakade av Coronapandemin.

Det är svårt att direkt koppla förändrade behov inom individ- och familjeomsorgen till Covid-19. De ekonomiska effekter som kan påvisas i de egna verksamheterna är främst merkostnader i form av övriga kostnader, som avgifter för konferenslokal, labbmateriel och IT-tjänster.

Konsekvens	Utfall
Ekonomiska effekter, tkr	
Intäkter sjuklöner	1 470
Merkostnad personal	-18
Lokalhyror	-6
Övriga kostnader	-45
Nettokostnad	1 400

Totalt visar de ekonomiska effekterna Covid-19 en positiv effekt med 1,4 mnkr till och med april och finns främst inom Eget utförande.

3.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Nämnden har ett överskott på 2,9 mnkr fram till och med april. Prognosen visar ett underskott på 9 mnkr.

Verksamhet	Bokslut 2021, mnkr	Budget 2022, mnkr	Periodens budget, mnkr	Periodens utfall, mnkr	Periodens avvikelse, mnkr	Utfall prognos helår, mnkr	Avvikelse Budget-Prognos helår, mnkr
Övergripande & nämnd	-7,7	-9,6	-3,3	-4,3	-1,0	-9,7	-0,2
Förebyggande & familjecentraler	-25,2	-28,1	-10,1	-9,2	0,8	-27,1	1,0
Myndighet	-106,9	-119,5	-41,7	-38,1	3,6	-113,1	6,4
Eget utförande	-156,2	-172,8	-60,7	-53,5	7,2	-166,0	6,8
Ensamkommande	1,7	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Flyktmottagning	0,0	0,0	0,0	-0,7	-0,7	0,0	0,0
Externa vård- och behandlingkostnader	-307,2	-276,2	-92,1	-99,7	-7,7	-299,3	-23,1
Nettokostnad	-601,5	-606,1	-207,8	-204,9	2,9	-615,2	-9,0

Underskottet inom **Övergripande och nämnd** avser återföring social investering på 860 tkr samt kostnader för kunskapsstyrning. Tidigare år har nämnden haft en justeringspost på 7,0 mnkr för vakanta tjänster som förväntades balanseras av överskott inom övriga egna verksamheter. Denna justeringspost är borttagen och istället fördelad per verksamhet för att kunna säkra grundbemanningen.

Förebyggande och familjecentraler har ett överskott på 0,8 mnkr främst till följd av vakanta tjänster men även på grund av lägre övriga kostnader, vilket avser kurs och konferensavgifter. Familjecentralerna har inte kunnat bedriva verksamhet på vanligt sätt till följd av Corona-pandemin och har därmed inte förbrukat lagd budget. Utfallet visar ett överskott på ca 0,1 mnkr.

Myndighet visar ett överskott på 3,6 mnkr och prognosen förväntas landa på ett överskott på 6,4 mnkr. Verksamheten har fått 0,5 mnkr för perioden i statlig ersättning för sjuklöner i samband med pandemin. Dessutom har Familjehem fått statsbidrag på ca 1,5 mnkr avseende förstärkt bemanning inom barn- och ungdomsvården. Det är en ökning med 0,6 mnkr jämfört med tidigare år, vilket inte är medräknat i budget. Personalkostnader visar ett överskott på 5 mnkr och förväntas landa på 7,2 mnkr i prognos, vilket främst är hänförligt till utredningsenheter som har haft vakanta tjänster.

Familjerätten har utökats med 4,5 tjänster under våren och förväntas förstärkas ytterligare under hösten i samband med utökat länsuppdrag. Ifall alla kommuner tackar ja, så förväntas utökningen handla om ca 5,4 mnkr i personalkostnader, vilket inte har tagits höjd för i prognosen, då det ännu är osäkert vilka kommuner som tänker sig ta del av uppdraget.

Eget utförande har ett överskott mot periodens budget på 7,2 mnkr. Varav 0,9 mnkr avser ersättning från staten gällande sjuklöner i samband med Corona. Lägre personalkostnader utgör 5,4 mnkr av överskottet. Prognosen visar ett överskott på samma nivå som utfallet för perioden. Resterande överskott på 1,1 mnkr utgörs av lägre övriga kostnader som bland annat larm- och bevakningskostnader som kommer ojämnt över året. Verksamheterna räknar med högre övriga kostnader under resten av året.

Verksamheten för **ensamkommande barn och unga** har ett underskott mot budget till och med april på 0,1 mnkr. Lägre intäkter väntas under året i och med att antalet barn och unga med ersättning från Migrationsverket minskar under året. Externa

insatserna är hittills färre än budgeterat för perioden, men väntas öka i och med nya ensamkommande. Verksamheten väntas även ha personal i omställning till en kostnad av 0,7 mnkr under året.

Rosenlund evakueringsboende - flyktingmottagning Ukraina har ännu endast fått in kostnader på ca 0,8 mnkr, vilket främst avser inköp av verksamhetsinventarier. Ersättningar förväntas komma in under året.

Kostnaderna för **extern vård och behandling** visar ett underskott på 7,7 mnkr för perioden. Prognosen förväntas landa på ett underskott på 23,1 mnkr inkl. ramjustering för indexuppräknings på 4,1 mnkr och 0,2 mnkr för ramfördelning av Bryggan som har placerats på Jourhem. Underskottet är hänförligt till att det har varit betydligt fler individer i insats per dygn än vad budgetutrymmet tillåter. Dessutom är ökningen störst inom de dyrare insatserna, institutionsvård och konsulentstödda familjehem.

3.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Nämndens nettokostnad väntas öka med totalt 2,3 procent, vilket motsvarar 13,8 mnkr, från 2021 till 2022. Intäkterna minskar med ca 3 mnkr och beror främst på lägre ersättning från Migrationsverket. Orsaken är ett fortsatt minskat antal ensamkommande barn och unga (EKB) i kommunens omsorg. Ersättning för insatser till kommunplacerade flyktingar som varit i Sverige kortare tid än 2,5 år var förra året 3,3 mnkr. Information om hur stor den ersättningen blir för respektive år kommer i november innevarande år. Ersättningen för sjukfrånvaro i samband med Corona är 0,7 mnkr lägre 2021 än 2022. Statsbidrag till enheten för familjehem har ökat med ca 0,6 mnkr jämfört med tidigare år för att täcka kostnader för bemanning inom barn- och ungdomsvården.

Socialnämnden	Bokslut 2021, tkr	Ack utfall tom april 2021, mnkr	Budget 2022, mnkr	Ack utfall tom april 2022, mnkr	Prognos 2022, mnkr	Avvikelse budget - prognos 2022, mnkr	Föränd- ring mnkr 2021-2022	Föränd- ring % 2021- 2022
Kontgrupp								
Intäkter								
Avgifter	1,8	1,1	1,7	0,5	2,3	0,6	0,5	27,8%
Bidrag	34,9	13,3	25,9	11,2	30,7	4,8	-4,2	-11,9%
Försäljning av verksamhet	2,5	0,2	2,6	0,1	2,6	0,0	0,1	5,4%
Övriga intäkter	3,9	0,6	3,5	0,9	4,3	0,8	0,4	10,2%
Summa intäkter	43,1	15,2	33,7	12,7	40,0	6,3	-3,1	-7,3%
Kostnader								
Personalkostnader	-299,6	-105,3	-331,7	-105,4	-318,3	13,4	18,7	6,2%
Lokalkostnader	-31,1	-10,2	-30,6	-10,2	-23,1	7,5	-8,0	-25,8%
Köp av verksamhet	-283,7	-92,5	-244,2	-90,6	-269,3	-25,2	-14,4	-5,1%
Köp från bemanningsföretag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0%
Kapitalkostnader	-0,7	-0,3	-0,6	-0,2	-0,7	0,0	0,0	-5,6%
Övriga kostnader	-29,4	-10,6	-32,7	-11,1	-43,8	-11,1	14,4	48,9%
Summa kostnader	-644,5	-218,9	-639,8	-217,5	-655,1	-15,3	10,6	1,6%
Netto	-601,4	-203,7	-606,1	-204,8	-615,2	-9,0	13,8	2,3%

Personalkostnaderna väntas öka med 18,7 mnkr jämfört med förra året, vilket är inklusive årets löneökningar. Lönekomensationen som hittills har kommit är preliminär och täcker inte alla löneökningar. Orsaken till högre personalkostnader är att fler enheter förväntas bemanna upp.

Köp av verksamhet avser främst köp av extern vård och behandling, inklusive ensamkommande barn och unga. Kostnaden väntas minska med 14,4 mnkr jämfört med helår 2021, bl.a. till följd av färre köp av insatser till EKB. Dygnskostnader har också minskat något under åren.

3.3 Verksamheternas delårsresultat och prognos

3.3.1 Verksamhetsförutsättningar

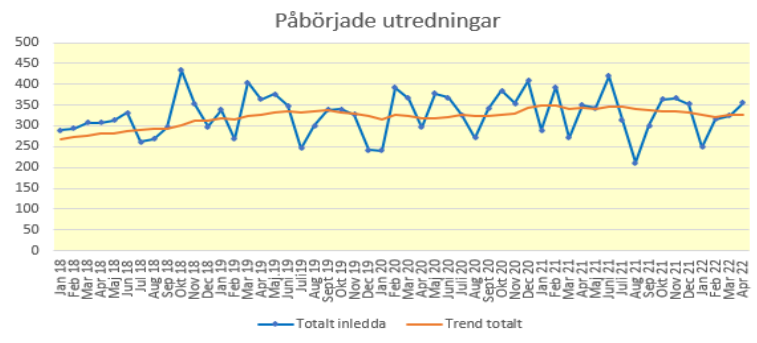
Påbörjade utredningar

Påbörjade utredningar används som indikator för att visa på kommande behov av insatser samt vilken mängd arbete som finns inom myndighetsenheterna.

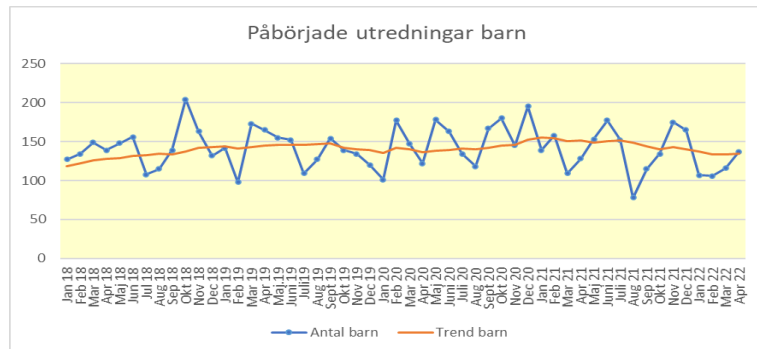
Antalet påbörjade utredningar varierar mellan månaderna. Trendlinjen är ett medelvärde av de tolv senaste månaderna och visar om antalet påbörjade utredningar ökar eller minskar jämfört med tidigare period.

Totalt har det för perioden jan t.om. april, i genomsnitt 311 utredningar påbörjats per månad, vilket är lägre än motsvarande period 2021 då genomsnittliga antalet per månad var 326. Även genomsnittet för hela 2020 är högre än årets påbörjade utredningar.

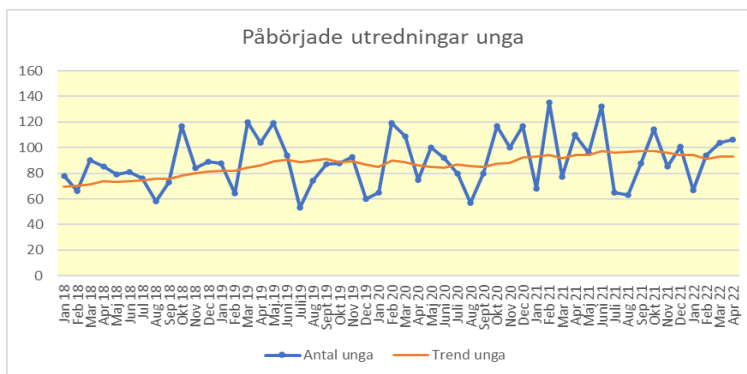
Påbörjade utredningar, genomsnitt/mån	jan-april 2018	jan-april 2019	jan-april 2020	jan-april 2021	jan-april 2022
Barn	137	145	137	134	117
Unga	80	94	92	98	93
Vuxna	83	105	95	95	102
Totalt snitt/mån	300	344	324	326	311

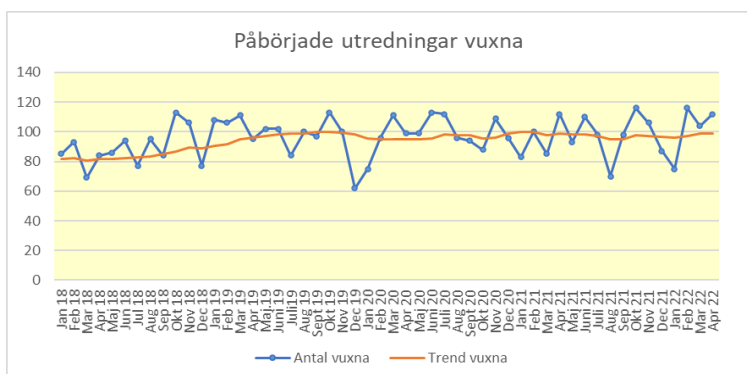
Antalet påbörjade utredningar gällande barn har i genomsnitt varit 117 per månad under 2022, vilket är lägre än motsvarande period för de senaste fyra år. I april påbörjades flest utredningar under hela mätperioden då 137 utredningar påbörjades.

Det har påbörjats i genomsnittlig 93 utredningar per månad gällande unga under 2022. Det är lägre än under samma period 2021, men i nivå med samma period 2020.

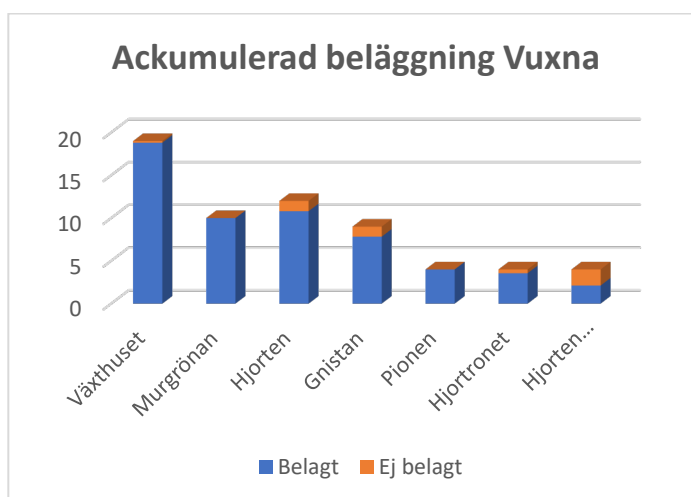
Året började med låga antal påbörjade utredningar gällande vuxna men i februari ökade antalet. I genomsnitt har 102 utredningar påbörjats per månad, vilket är högre än den senaste fem år.

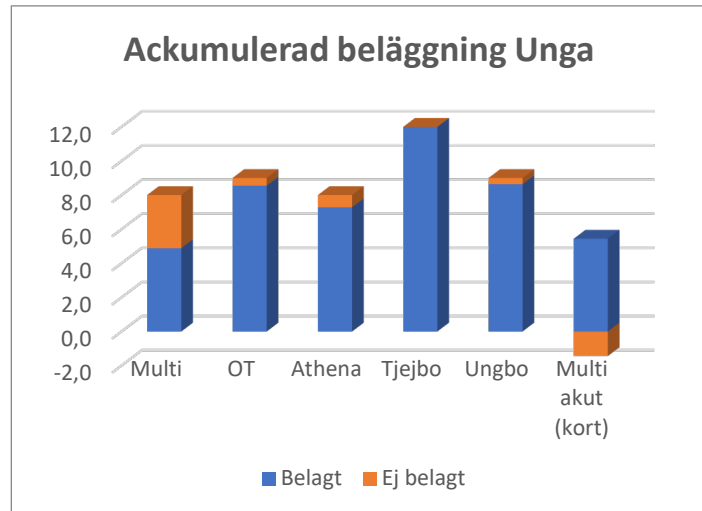
Akkumulerad beläggning Eget utförande

Akkumulerad beläggning för korta och långa insatser för vuxna och unga särredovisas i nedanstående diagram. Staplarna visar det totala antalet platser. Den blåa delen visar de belagda platser och den orangea visar de tomma platserna. Detaljer kring beläggning i Eget utförande finns i bilaga.

Murgroenan visar full beläggning på 10 platser och även Pionen har fullbelagt på sina 4 platser för perioden. Växthuset har nästan fullbelagt på sina 19 platser, nämligen med 99%.

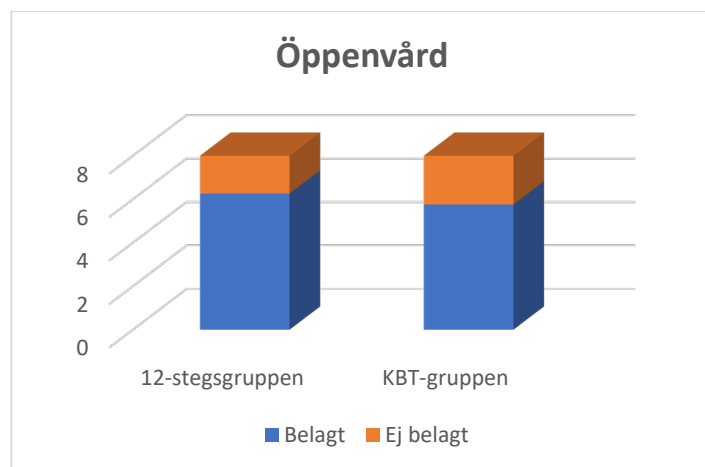

Tjejbo visar full beläggning på sina 12 platser.

12-stegsgruppen har en lite högre beläggning än KBT, nämligen 6% högre.

Båda öppenvårdsgrupperna har 8 platser var, se för fler detaljer bilaga 1.

Arbetsmängdsmätning

	2020				2021				2022
	v 9-11	v 20-22	v 36-38	v 48-51	v 9-11	v 20-22	v 36-38	v 48-51	v 9-11
Myndighetsutövning	116%	--*	93%	108%	109%	106%	105%	117%	119%*
Öppenvård	96%	105%	88%	103%*	92%	95%	85%	99%	101 %

*Resultat saknas eller påverkas av att flera enheter prioriterat att avstå mätningen.

Arbetsmängdsmätningen följer förhållandet mellan den mängd arbete de aktuella ärendena genererar och hur mycket medarbetarresurs verksamheten har att tillgå utifrån tjänstgöringsgrad och medarbetarnas yrkeserfarenhet. Utvecklingen följs genom fyra mättillfällen per år. Normen för förväntad arbetsmängd i modellen är 100 procent. Rörelser inom spannet 80–120 procent är förväntat.

3.3.2 Övergripande och nämnd, Förebyggande, Myndighet och Eget utförande

Avsnittet omfattar nämndens gemensamma verksamheter för administration, myndighetsutövning samt verksamheterna för nämndens interna utförande. Verksamheten för ensamkommande barn och unga, både myndighet och insatser, redovisas separat.

Avvikelsen mot periodens budget är 10,6 mnkr och beror främst på högre personalkostnader än beräknat. Flertalet verksamheter har haft vakanta tjänster till

följd av sjukfrånvaro och tjänstledigheter som gett ett överskott på 9,4 mnkr fram till och med april.

Lokalkostnaderna har ett överskott på 0,1 mnkr för perioden och avser andrahandskontrakt för lägenheter.

Övriga kostnader redovisar ett överskott på 1,2 mnkr och beror främst på uteblivande avgifter för kurs- och konferensavgifter till följd av Corona-pandemin, och därmed har förbrukat budget ännu inte kunnat utnyttjas. Dessa förväntas dock dra igång under hösten. Larm och bevakningskostnader visar ett överskott för perioden med 0,4 mnkr dock brukar dessa kostnader släpa i början av året.

Kontoslag	Periodens nettoutfall, mnkr	Periodens budget, mnkr	Periodens avvikelse, mnkr	Budget 2022, mnkr	Prognos 2022, mnkr	Avvikelse Budget-Prognos helår, mnkr	Periodens nettoutfall 2021, mnkr	Periodens avvikelse 2021, mnkr	Bokslut 2021, mnkr
Intäkter	3,4	3,5	0,0	10,4	13,2	2,8	4,8	2,3	12,4
Personalkostnader	-88,1	-97,5	9,4	-275,1	-263,6	11,5	-87,1	2,4	-246,4
Lokalkostnader	-9,0	-9,1	0,1	-27,3	-26,7	0,5	-8,9	-0,2	-26,3
Övriga kostnader	-11,5	-12,7	1,2	-38,0	-38,7	-0,7	-12,4	0,3	-35,7
Nettokostnad	-105,1	-115,8	10,6	-330,0	-315,9	14,1	-103,6	4,9	-295,9

Prognosen för helåret 2022 visar ett överskott på 14,1 mnkr. Intäkterna visar ett överskott på 2,8 mnkr som avser statsbidrag till enheten för familjehem på 1,5 mnkr.

Personalkostnaderna väntas ge 11,5 mnkr i överskott på helår. Största överskottet förväntas på utredningsenheterna för barn och unga. Lokalkostnaderna visar ett överskott på 0,5 mnkr.

Prognosen för övriga kostnader visar ett underskott på 0,7 mnkr vilket främst avser ökande advokatkostnader.

2.3.3 Ensamkommande barn och unga

Socialnämnden har sedan starten 2008 haft uppdraget inom Örebro kommun att sköta utredning, administration, egna och köpta boenden samt återsökning av statsbidrag inom verksamheten för ensamkommande.

Andra förvaltningar som bedriver verksamhet för ensamkommande är förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete, förvaltningen förskola och skola samt överförmyndaren inom kommunstyrelseförvaltningen.

För att veta den totala nettokostnaden för ensamkommande måste socialförvaltningens siffror för boende och myndighetsutövning läggas ihop med andra förvaltningars kostnader.

Aktuella ärenden

I april 2022 fanns det totalt 42 barn och ungdomar inom verksamheten. 33 personer är kommunplacerade och 9 är asylsökande. Under mars och april har mottagningsgruppen hos socialförvaltningen registrerat och administrerat 21 ensamkommande barn från Ukraina enligt massflyktdirektivet. Av dessa har tre anvisats till Örebro övriga bor i andra kommuner och väntar på att bli anvisad till kommun av Migrationsverket.

	dec-14	dec-15	dec-16	dec-17	dec-18	dec-19	dec-20	dec-21	jan-22	feb-22	mar-22	apr-22
Asylsökande	41	298	176	65	24	17	9	8	8	8	9	9
därav flickor				16	6	6	2	3	3	3	3	3
därav pojkar				49	18	11	7	5	5	5	6	6
Massflyktingar Ukraina, anvisade Örebro												4
därav flickor												3
därav pojkar												1
Kommunplacerade	96	85	105	103	106	84	59	33	30	29	29	29
därav flickor				25	31	26	19	7	6	6	6	6
därav pojkar				78	75	58	40	26	24	23	23	23
TOTALT	137	383	281	168	130	101	68	41	38	37	38	42

Under 2022 har sju barn och unga anvisats till Örebro och 16 har upphört med stöd från socialtjänsten i och med att de fyllt eller blivit uppskrivna till 18 år, anvisats annan kommun, familjeåterförening eller blivit avslutade.

Platser

I mars fanns det totalt 35 boendeplatser inom den egna verksamheten. Av dessa fanns 17 inom utsluss, en inom stödboende och 17 inom familjehem.

Ekonomi

Verksamheten bedrivs med medel från Migrationsverket, därmed är budgetutrymmet 0,0 mnkr. Alla kostnader ska täckas av intäkter.

Kontoslag	Bokslut 2021, mnkr	Budget 2022, mnkr	Periodens budget, mnkr	Periodens utfall, mnkr	Periodens avvikelse, mnkr
Intäkter	10,7	8,8	2,9	3,0	0,0
Personalkostnader	-1,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Lokalkostnader	-0,9	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Övriga kostnader	-0,1	0,0	0,0	-0,7	-0,7
Externa köp	-6,7	-8,6	-2,9	-1,9	1,0
Nettokostnad	1,7	0,0	0,0	-0,1	-0,1

För vissa grupper utgår ingen ersättning.

Kommunplacerade svenska medborgare. Antalet personer inom verksamheten som blir svenska medborgare ökar kontinuerligt. I mars fanns det 10 kommunplacerade personer som fått svenskt medborgarskap.

Omställning

Utförligare rapportering gällande kostnader för omställning kommer i samband med delår 2.

3.3.4 Externa vård- och behandlingskostnader

Den verksamhet som nämnden inte kan eller får bedriva själva utförs via externa aktörer. Det är Myndighet som har budget och ansvarar för köpen, men dessa redovisas separat.

Avvikelsen för perioden visar ett underskott på 7,7 mnkr mot budget och prognosen visar ett underskott på 23,2 mnkr. Nämnden har fått en utökning av rambudget med

4,1 mnkr under våren gällande indexuppräknning av externa köp samt en ramjustering på 0,2 mnkr till jourhem.

Vad gäller heldygnsinsatser till barn och unga så är det många som löper på över flera år. För år 2022 beräknas dessa insatser till 80 mnkr, vilket motsvarar ca 2,6 % av totalbudgeten för barn och unga. Det avser stadigvarande placeringar i interna och externa familjehem för barn och unga samt institutionsvård.

apr-22	Personer snitt per dygn				Kostnad snitt per dygn			Total budget 2022, mnkr	Periodens budget (mnkr)	Periodens utfall (mnkr)	Avvikelse för perioden (mnkr)	Prognos Personer snitt per dygn	Prognos Kostnad snitt per dygn	Prognos avvikelse mot budget (mnkr)	Prognos total kostnad
	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Budget 2022	Utfall 2022								
Extern vård o behandling per verksamhet															
Barn															
Institutionsvård	17	17	16	15	5 883 kr	5 770 kr	5 579 kr	33,7	11,2	10,5	0,7	15	5 500 kr	3,6	30,1
Familjehemsvård internt*	88	75	85	74	32 494 kr	34 000 kr	32 851 kr	34,6	11,5	9,7	1,8	74	32 851 kr	5,4	29,2
Familjehemsvård externt	21	37	28	44	2 285 kr	2 200 kr	2 414 kr	22,1	7,4	13,3	-5,9	40	2 400 kr	-13,0	35,0
Kontaktperson-/familj								3,2	1,1	0,9	0,2			0,6	2,6
Personligt stöd/öppenvård (med dygnspriser)	8	4	5	2	2 042 kr	2 200 kr	1 862 kr	4,0	1,3	0,4	0,9	3	2 237 kr	1,6	2,4
Personligt stöd/öppenvård (övriga)**	(29)	(32)	(35)	(29)				3,5	1,2	1,5	-0,4	(30)		-1,1	4,6
Summa	134	134	133	135				101,1	33,7	36,3	-2,6	132		-2,8	103,9
Unga															
Institutionsvård	37	39	35	38	4 719 kr	4 800 kr	4 770 kr	61,3	20,4	18,8	1,6	36	4 700 kr	-0,4	61,8
Familjehemsvård internt*	57	48	58	45	16 836 kr	16 400 kr	17 206 kr	11,3	3,8	3,1	0,7	46	17 206 kr	1,8	9,5
Familjehemsvård externt	28	29	20	35	2 231 kr	2 370 kr	2 308 kr	17,5	5,8	7,4	-1,6	35	2 373 kr	-12,8	30,3
Kontaktperson-/familj								0,9	0,3	0,3	0,0			0,1	0,8
Personligt stöd/öppenvård (med dygnspriser)	11	17	16	15	1 820 kr	1 860 kr	1 802 kr	10,9	3,6	3,2	0,4	15	1 800 kr	1,0	9,9
Personligt stöd/öppenvård (övriga)**	(17)	(11)	(12)	11				2,0	0,7	-0,3	0,9	-12		2,8	-0,8
Summa	133	133	129	133				103,9	34,6	32,6	2,1	132		-7,5	111,5
Jourhem, kontrakterade*	10	9	12	10	49 605 kr	48 030 kr	53 957 kr	6,9	2,3	2,1	0,2	11	48 000 kr	0,6	6,3
Vuxna															
Institutionsvård missbrukare	29	43	28	33	2 754 kr	2 900 kr	2 915 kr	29,6	9,9	12,5	-2,6	36	2 900 kr	-8,5	38,1
Öppenvård missbrukare	24	15	15	19	1 725 kr	1 650 kr	1 542 kr	9,0	3,0	3,5	-0,5	18	1 650 kr	-1,8	10,8
Boende missbrukare	32	29	26	33	1 350 kr	1 380 kr	1 259 kr	13,1	4,4	5,6	-1,2	33	1 400 kr	-3,8	16,9
Familjehem missbrukare	4	7	7	6	2 287 kr	2 080 kr	1 931 kr	4,9	1,6	1,5	0,1	7	2 173 kr	-0,7	5,6
Vård icke missbrukare	24	29	25	25	2 497 kr	2 420 kr	2 249 kr	22,1	7,4	6,5	0,9	28	2 229 kr	-0,7	22,8
Summa	113	123	101	115				78,8	26,3	29,5	-3,3	122		-15,4	94,1
Återsökt moms & övriga intäkter								-14,5	-4,8	-5,5	0,7			2,0	-16,5
Totalt/Netto	389	398	375	392	2 690 kr	2 694 kr	2 603 kr	276,2	92,1	99,7	-7,7	397	2 669 kr	-23,2	299,3

*Kostnad per månad för arvode och omkostnadsättning. Ingår inte i beräkningen av genomsnittlig kostnad per dygn.

** Antal individer med insats någon dag per månad. Ingår inte i summa personer snitt per dygn.

Personer med extern insats per dygn budgeterades 2022 vara i genomsnitt totalt 375 personer för att nå en budget i balans. Fram till och med april har nämnden köpt i genomsnitt 392 insatser per dygn. Det väntas fler individer som får en extern insats främst på institutionsvårdmissbrukare och vård icke missbrukare och antalet i genomsnitt per dygn bedöms till 397 personer.

Barn har i genomsnitt haft två fler insatser än budgeterat, insatserna är betydligt dyrare än budget vilket ger ett underskott på 2,6 mnkr för perioden. Till och med april har i genomsnitt 135 barn per dygn haft en extern insats och bedömningen är att den nivån minskar till 132 barn, året ut. Prognosen visar ett underskott på 2,8 mnkr. Orsaken är främst fördelningen mellan familjehemmen. Det är betydligt fler konsulentstödda familjehem och färre interna familjehem än budgeterat samt så är de externa/konsulentstödda familjehemmen dyrare än de interna.

Unga har i genomsnitt haft fyra fler insatser än budgeterat och totalt har i genomsnitt 133 unga haft en insats varje dygn till och med april. På helår väntas i genomsnitt 132 unga per dygn haft en extern insats. Prognosen visar ett underskott på 7,5 mnkr på helår. Även här har andel konsulentstödda familjehem ökat vilket ökar kostnaden per familjehemsinsats. Dessutom har dygnspriset för institutionsvård ökat.

Vuxna med extern insats har i genomsnitt varit 14 fler per dygn än budgeterat, det är i genomsnitt åtta färre per dygn än under 2021, och ger ett underskott för perioden på

3,3 mnkr. Det finns lägre dygnspriser än budgeterat inom bland annat öppenvård och boende missbrukare, där volymökningar är störts. I prognosen bedöms antalet personer i insats i genomsnitt per dygn ligga på en högre nivå som i delår 1 vilket ger ett prognostiserat underskott på 15,4 mnkr.

3.4 Investeringar

Nämndens budget för inventarieinvesteringar uppgår till 960 tkr. 147 tkr har använts till att köpa insynsskydd mot korridor och väntrum på Centrum mot våld i nära relationer.

Investeringsbudgeten är en separat kommungemensam budget. När en investering görs blir det en kapital- och räntekostnad i verksamheten. Den kostnaden måste verksamheten täcka i ordinarie driftsbudgeten.

Bilagor

Bilaga 1 - Uppföljning effektiviseringsuppdrag

För att öka budgetföljsamheten inom programområdet riktade Programnämnd Social välfärd i Programplan med budget 2022 uppdrag till Socialnämnden som följs upp i Delårsrapport 1 och 2 samt Årsberättelse.

Åtagandena i Programplan med budget 2022 är:

- Fortsätta arbetet med att minska den totala nettokostnadsavvikelsen från 2020 års nivå.
- Verkställa effektiviseringskravet från Programnämnden för den anslagsfinansierade verksamheten

Effektiviseringsuppdrag

Under 2020 påbörjades fyra effektiviseringsuppdrag för att minska nämndens totala kostnader. Totalt beräknades nettoeffekterna uppgå till 3,7 mnkr under 2021. Det finns en förväntan om en ekonomisk effekt på hemtagningspaketet, som ännu inte går att följa ekonomiskt.

Åtgärd, mnkr	Ev. kvar sen tidigare år	Beräknad effekt 2021	Effekt 2021	Effekt 2022
Utökad öppenvård barn och ungdom (Hemtagningsplatser)	2,3	3,2	-	
Akut- och utredningsplatser, ungdom	0,0	1,6	1,6	
KBT-gruppen, öppenvård vuxna missbruk	0,0	1,6	1,8	
Utredningsplatser, vuxna missbruk	0,0	0,6	0,3	
Totalt	2,3	7,0	3,7	✓

De båda effektiviseringsuppdragen *Utökad öppenvård barn och ungdom*, samt *Akut- och utredningsplatser, ungdom*, hänger tätt ihop. De båda uppdragen syftar till att ge optimala insatser till ungdomar med stora behov.

En HVB-placering på annat ort görs när det bedöms nödvändigt, men bara under den tid som är krävs för att tillgodose behovet. Samtidigt som placeringen inleds, startar också ett aktivt arbete för att skapa förutsättningar att ungdomen så snart som möjligt ska kunna komma hem till en trygg och fungerande situation i Örebro. Som en mellanstation inför och efter placering på annan ort nyttjas de akut- och utredningsplatser som etablerats inom HVB-hemmet Multigruppen.

Under 2021 tydliggjordes behovet av utökad resurs inom Behandlingsgruppen vid Öppenvård ungdom för att möjliggöra ett riktat arbete med hemtagningsplatser. Utökningen är genomförd och planerat arbetssätt har kunnat etableras.

Parallellt justeras omkringliggande verksamheter och processer för att organisatoriskt förbättra förutsättningarna för en snabb hemgång och stabila hemmaplanslösningar. Involverade verksamheter identifierar löpande nya teman för utökad samverkan och verksamhetsutveckling.

Bilaga 2 – Beläggning eget utförande

Egna boenden

Nämndens egna boenden har en total ackumulerad beläggning för perioden januari till april på 92 procent. Boenden med kortare vistelsetid har lägre beläggningsgrad då personer inte kan flytta in och ut samma dag. Behovet av dessa platser varierar även i större utsträckning.

Önskad beläggningsgrad på boenden är 95 procent. Boenden med kort insatstid har få platser vilket gör att en tom plats ger stort utslag. Bedömningen är att beläggningsgraden därmed kommer att vara lägre.

Beläggningsgrad %	Platser	Jan	Feb	Mar	Apr	Ack
Multigruppen	8	83	63	50	50	61
Multi akutplatser	4	123	132	137	152	136
OT-gruppen	9	100	97	89	92	95
Athena-gruppen	8	96	88	88	95	91
Tjejbo	12	100	100	100	100	100
Ungbo	9	100	100	96	89	96
Växthuset	19	95	100	100	100	99
Murgrönan	10	100	100	100	100	100
Hjorten	12	100	82	77	100	90
Hjortronet	4	86	93	86	92	89
Hjorten korttidsplats	4	36	37	65	72	53
Gnistan boende	9	89	81	89	90	87
Pionen	4	100	100	100	100	100
Totalt (ovägt medelvärde)	112	93	90	91	95	92

Gruppbehandling i öppenvård

Öppenvårdsgrupperna har en total ackumulerad beläggning på 75 procent till och med april.

12-stegsgruppen och KBT-gruppen har 8 platser var, de har dock inte fullt hela månaden. 12-stegsgruppen har en full beläggning under mars månad.

Beläggningsgrad %	Platser	Jan	Feb	Mars	April	Ack
12-stegsgruppen (individer)	8	63	63	100	88	78
KBT-gruppen (individer)	8	88	75	63	63	72
Totalt (ovägt medelvärde)		75	69	81	76	75